

prijs van het vervoerbewijs niet voldoen aan de in artikel 17 van deze verordening vastgelegde criteria, de precieze inhoud van de door deze onderneming toe te passen schadevergoedingsregelingen bindend voor te schrijven, ook als deze instantie volgens het nationale recht slechts bevoegd is om dergelijke regelingen inzake schadevergoeding ongeldig te verklaren?

- 2) Dient artikel 17 van verordening (EG) nr. 1371/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer (PB L 315, blz. 14) aldus te worden uitgelegd dat een spoorwegonderneming de verplichting tot vergoeding van de prijs van het vervoerbewijs in geval van overmacht mag uitsluiten hetzij met analoge toepassing van de uitsluitingsgronden van verordening (EG) nr. 261/2004, verordening (EU) nr. 1177/2010 of verordening (EU) nr. 181/2011, hetzij door, ook voor gevallen van de vergoeding van de prijs van vervoerbewijzen, beroep te doen op de aansprakelijkheidsuitsluitingen bedoeld in artikel 32, lid 2, van de Uniforme regelen betreffende de overeenkomst van internationaal spoorwegvervoer van reizigers en bagage (CIV, bijlage I bij de verordening)?

(<sup>1</sup>) PB L 315, blz. 14.

**Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door het Verwaltungsgericht Hannover (Duitsland) op 13 oktober 2011 — Laurence Prinz/Region Hannover**

(Zaak C-523/11)

(2012/C 13/09)

*Procestaal: Duits*

**Verwijzende rechter**

Verwaltungsgericht Hannover

**Partijen in het hoofdgeding**

*Verzoekende partij:* Laurence Prinz

*Verwerende partij:* Region Hannover

**Prejudiciële vraag**

Is sprake van een naar gemeenschapsrecht ongerechtvaardigde beperking van het door de artikelen 20 en 21 VWEU aan EU-burgers verleende recht zich vrij op het grondgebied van de lidstaten te verplaatsen en er vrij te verblijven indien een Duits onderdaan, die haar vaste woonplaats in Duitsland heeft en een opleidingsinstituut in een lidstaat van de Europese Unie bezoekt, voor die opleiding slechts een studietoelage volgens de federale studietoelagewet (Bundesausbildungsförderungsgesetz (BAföG)) krijgt voor één jaar, omdat zij bij het begin van haar verblijf in het buitenland niet reeds minstens drie jaar haar vaste woonplaats in Duitsland had?

**Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door het Landgericht Hamburg (Duitsland) op 20 oktober 2011 — Novartis Pharma GmbH/Apozyt GmbH**

(Zaak C-535/11)

(2012/C 13/10)

*Procestaal: Duits*

**Verwijzende rechter**

Landgericht Hamburg

**Partijen in het hoofdgeding**

*Verzoekende partij:* Novartis Pharma GmbH

*Verwerende partij:* Apozyt GmbH

**Prejudiciële vraag**

Omvat het begrip, ontwikkeld in de inleidende zin van de bijlage bij verordening (EG) nr. 726/2004 tot vaststelling van communautaire procedures voor het verlenen van vergunningen en het toezicht op geneesmiddelen voor menselijk en diergeneeskundig gebruik en tot oprichting van een Europees Geneesmiddelenbureau (<sup>1</sup>) (PB L 136, blz. 1) ook die processen waarbij deelt hoeveelheden van een volgens de daar genoemde procédés ontwikkeld en gebruiksklaar geneesmiddel op een gegeven moment op voorschrift en in opdracht van een arts in een andere houder worden gevuld, indien de samenstelling van het geneesmiddel daardoor niet wordt veranderd, meer bepaald de ontwikkeling van gebruiksklare injectiespuiten die met een volgens de verordening toegelaten geneesmiddel zijn gevuld?

(<sup>1</sup>) PB L 136, blz. 1.

**Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door het Oberlandesgericht Wien (Oostenrijk) op 20 oktober 2011 — Bundeswettbewerbsbehörde/Donau Chemie AG e.a.**

(Zaak C-536/11)

(2012/C 13/11)

*Procestaal: Duits*

**Verwijzende rechter**

Oberlandesgericht Wien

**Partijen in het hoofdgeding**

*Verzoekende partij:* Bundeswettbewerbsbehörde

*Verwerende partijen:* Donau Chemie AG, Donauchem GmbH, DC Druck-Chemie Süd GmbH & Co KG, Brenntag Austria Holding GmbH, Brenntag CEE GmbH, Ashland-Südchemie-Kernfest GmbH, Ashland Südchemie Hantos GmbH

*Andere partijen:* Bundeskartellamt, Verband Druck & Medientechnik

### Prejudiciële vragen

1) Verzet het Unierecht zich, met name gelet op het arrest van het Hof van Justitie van 14 juni 2011 (Pfleiderer, C-360/09), tegen een nationale kartelrechtelijke bepaling die, (ook) in zaken betreffende de toepassing van artikel 101 of artikel 102 VWEU juncto verordening 1/2003/EG <sup>(1)</sup>, de verlening van inzage van de stukken van het kartelgerecht aan niet bij het geding betrokken derden ten behoeve van de voorbereiding van schadevorderingen tegen karteldeelneemders, zonder uitzondering afhankelijk stelt van de toestemming van alle partijen in het geding, en de rechter niet de mogelijkheid biedt om in het concrete geval de Unierechtelijk beschermde belangen te wegen ter bepaling van de voorwaarden waaronder inzage van het dossier wordt toegestaan of geweigerd?

Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord:

2) Verzet het Unierecht zich tegen een dergelijke nationale bepaling, wanneer deze weliswaar in gelijke mate voor een zuiver nationale kartelzaak geldt en ook geen speciale regeling voor door clementieverzoekers ter beschikking gestelde stukken kent, maar vergelijkbare nationale bepalingen voor andere soorten gedingen, in het bijzonder het contentieuze en niet-contentieuze civiele geding en het strafgeding, voorzien in de verlening van inzage van gerechtelijke dossiers ook zonder de toestemming van de partijen, mits de derde die geen partij is in het geding, zijn rechtsbelang bij de inzage van het dossier aannemelijk maakt en zwaarder wegende belangen van een ander of een hoger algemeen belang in het concrete geval niet in de weg staan aan de inzage van het dossier?

<sup>(1)</sup> Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag (PB L 1, blz. 1)

**Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door de Højesteret (Denemarken) op 26 oktober 2011 — Dansk Jurist- og Økonomforbund, handelend namens Erik Toftgaard/Indenrigs- og Sundhedsministeriet**

(Zaak C-546/11)

(2012/C 13/12)

Procestaal: Deens

### Verwijzende rechter

Højesteret

### Partijen in het hoofdgeding

*Verzoekende partij:* Dansk Jurist- og Økonomforbund, handelend namens Erik Toftgaard

*Verwerende partij:* Indenrigs- og Sundhedsministeriet

### Prejudiciële vragen

1) Moet artikel 6, lid 2, van (richtlijn 200/78/EG) <sup>(1)</sup> aldus worden uitgelegd dat de lidstaten enkel mogen bepalen dat de vaststelling, in ondernemings- en sectoriële regelingen inzake sociale zekerheid, van een toetredingsleeftijd of van een leeftijd voor het verkrijgen van uitkeringen geen discriminatie oplevert, voor zover deze regelingen inzake sociale zekerheid betrekking hebben op pensioen- of invaliditeitsuitkeringen?

2) Moet artikel 6, lid 2, van (richtlijn 200/78/EG) aldus worden uitgelegd dat de mogelijkheid om leeftijden vast te stellen slechts betrekking heeft op de toegang tot de regeling, of moet deze bepaling aldus worden uitgelegd dat de mogelijkheid om leeftijden vast te stellen ook betrekking heeft op het recht op uitbetaling van uitkeringen krachtens deze regeling?

3) Indien vraag 1 ontkennend wordt beantwoord:

Kan de uitdrukking „ondernemings- en sectoriële regelingen inzake sociale zekerheid” in artikel 6, lid 2, tevens een regeling omvatten als die van het „rådgighedsøn” (wachtgeld) als bedoeld in § 32, lid 1, van de Tjenestemandsløvslov (Deense ambtenarenwet), krachtens welke een ambtenaar, bij wijze van bijzondere bescherming in geval van ontslag wegens de schrapping van zijn post, zijn huidige salaris nog drie jaar mag behouden en hem pensioenjaren aangerekend blijven worden, vooropgesteld dat hij beschikbaar blijft voor benoeming op een andere geschikte post?

4) Moet artikel 6, lid 1, van (richtlijn 2000/78/EG) aldus worden uitgelegd dat dit niet in de weg staat aan een nationale bepaling als die in § 32, lid 4, punt 2, van de Tjenestemandsløvslov, krachtens welke wachtgeld niet wordt uitgekeerd aan een ambtenaar die de leeftijd heeft bereikt waarop het algemene ouderdomspensioen voor het eerst wordt uitbetaald, indien zijn post is geschrapt?

<sup>(1)</sup> Richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep (PB L 303, blz. 16).

**Beroep ingesteld op 28 oktober 2011 — Europese Commissie/Italiaanse Republiek**

(Zaak C-547/11)

(2012/C 13/13)

Procestaal: Italiaans

### Partijen

*Verzoekende partij:* Europese Commissie (vertegenwoordigers: B. Stromsky en D. Grespan, gemachtigden)

*Verwerende partij:* Italiaanse Republiek